

מסכת בבא מציעא פרק ב משנה י

דיני פריקה וטעינה

הקדמה למסכת

נאמר בספר שמות: "כי תראה חמור שנגאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו" כלומר, אם אתה רואה חמור שמתקשה לסחוב את המשא שלו, חייבים _____ לבעל החמור _____.

עוד כתוב בספר דברים: לא תראה את חמור אחיך או שורו נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו, כלומר- ישנה חובה לעזור _____ את מה שנפל מהשור או מה _____ של אחיך.

מצאה ברפת- אינו חיב בה. ברשות הרבים- חיב בה. ואם היתה בית הקברות- לא יטמא לה. אם אמר לו אביו, הטמא, או שאמר לו, אל תחזיר, לא ישמע לו. פרק וטעו, פרק וטעו, אפלו ארבעה וחמשה פעמים, חיב, שנגאמר (שמות כג) "עזב תעזב". הלך וישב לו ואמר, הואיל ועליך מצנה, אם רצונך לפרק- פרק, פטור, שנגאמר, עמו. אם היה זקן או חולה- חיב. מצנה מן התורה לפרק, אבל לא לטעו. רבי שמעון אומר: אף לטעו. רבי יוסי הגלילי אומר: אם היה עליו יתר על משאו, אין זקוק לו, שנגאמר, תחת משאו, משאוי שיוכל לעמד בו:

ביאורי מילים ומושגים

יתר על משאו

יתר על משאו

עמו

עזב

מדם

סיבה	דין	מקרה	
זה לא _____		א. מצא בהמה ב. _____	רישא
זו בהמה _____		ב. מצא בהמה ב. _____	
יש כאן מצוות _____ מול _____ מצוות _____ ומצוות _____		ג. מצא ב. _____ והוא כהן. _____	
אסור לבטל מצוות בגלל מצוות _____		ד. _____	
כתוב בתורה: " _____ " כלומר אפילו כמה פעמים.	א. חייבים לפרוק ו _____ אפילו _____ פעמים אם צריך.		מציעתא
כתוב בתורה "עזוב תעזוב _____ " כלומר רק _____.		ב. אם בעל החמור _____ ולא מוכן _____.	
	חייב לפרוק אפילו אם הוא _____.	ג. אם בעל החמור _____ או _____.	
	תנא קמא - מצווה מן התורה _____ בחינם, אולם לא חובה _____.		סיפא
	רבי שמעון - מצווה גם _____ בחינם.		
	חובה/לא חובה לעזור בפריקה.	רבי יוסי הגלילי : אם הבהמה טעונה יותר ממה _____	

הרחבה

הפסוק מהתורה

אִישׁ אָמוּ וְאָבִיו תִּיכָאוּ וְאֵת שְׁבֻתָּתִי תִשְׁמְרוּ אֲנִי ה' אֵלֵיכֶם:

(ויקרא יט, ג)

פסיקת ההלכה

אמר לו אביו לעבור על דברי תורה, בין מצות עשה בין מצות לא תעשה, ואפילו מצוה של דבריהם (דברי חכמים) - לא ישמע לו.

(שולחן ערוך יורה דעה, הלכות כבוד אב ואם סימן רמ סעיף טו)

מדרש הלכה

יכול אמר לו אביו ואמו לעבור על אחת מכל מצוות האמורות בתורה, ישמע להם? תלמוד לומר "ואת שבתותי תשמרו" - כולכם חייבים בכבודי.

(ספרא קדושים פרשה א, ה)

א. מהו הטעם לכך שיש מצבים שבהם אסור לאדם להישמע להוריו? מהיכן לומדים זאת?

ב. אילו מהדינים שנזכרו במשנה אפשר להסביר על פי עיקרון זה?

צוואת ההורים

כתבו מה הדין בדוגמאות שלפניכם. צטטו את הדין מהמשנה.

א. "רגע, איפה משה? אני עוזר לו והוא נעלם לי!" הדין _____

ציטוט מהמשנה _____

ב. "אויש, אין לי סבלנות כבר, שלוש פעמים כבר עזרתי ליצחק להעמיס את הסחורה על

החמור שלו!" הדין _____

ציטוט מהמשנה _____

ג. "אני ממש מודה לך על עזרתך, אני לא מרגיש טוב ואני לא יכול להעמיס בעצמי את

המשא. אשב בינתיים בצד, אם יש בעיה אשמח מאוד שתאמר לי." הדין _____

ציטוט מהמשנה _____

כיצד מקיימים כאן בתמונה את מצוות "עזוב תעזוב עמו?" _____

תן דוגמה משלך כיצד מקיימים דין זה?
